

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18.11.1996, sp. zn. K 222/96, ECLI:CZ:KSHK:1996:K.222.1996.1

Číslo: 18/1998

Právní věta:

Povinnost zaplatit zálohu na náklady konkursu má především navrhovatel - věřitel. Podá-li návrh na prohlášení konkursu dlužník, lze i po něm požadovat zaplacení zálohy, avšak jeho neschopnost okamžitě ji složit nemůže vést k zastavení konkursního řízení.

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 18.11.1996

Spisová značka: K 222/96

Číslo rozhodnutí: 18

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Konkurs a vyrovnání

Předpisy: 328/1991 Sb. § 5

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Podáním z 29. 10. 1996 navrhl dlužník prostřednictvím svého jediného jednatele Ing. P. Š., aby soud prohlásil jeho konkurs.

“Na základě živnostenských listů podnikala (dlužníková) společnost v oblasti poskytování software (...), avšak s ohledem na značnou nákladnost celého projektu přestala být společnost schopna splácet své závazky,” uvádělo se v návrhu; dále byly v návrhu vytýčeny neúspěchy dlužníkovy podnikání: “Výše závazků překročila hodnotu majetku společnosti. (...) Navrhovatel byl nucen postupně propustit veškeré zaměstnance a prakticky od 30. 4. 1996 z důvodu naprostého nedostatku hotových finančních prostředků zastavil veškeré platby. Navrhovatel má více věřitelů a není schopen splnit své splatné závazky. Je tedy v úpadku, a proto podává za podmínek stanovených zákonem č. 328/1991 Sb. návrh na zahájení konkursního řízení, aby zamezil dalším ztrátám a škodám na straně svých věřitelů.”

Krajský soud v Ústí nad Labem považoval navrhovatelovy údaje i právní posouzení jeho ekonomické situace za postačující; svým usnesením prohlásil konkurs dlužníka a ustanovil správce konkursní podstaty.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, je totiž v úpadku ten dlužník, který má více věřitelů a je delší dobu insolventní; právě tak je - podle ustanovení § 1 odst. 3 téhož zákona - v úpadku i jakákoli právnická osoba, jestliže je předlužena, tedy jestliže má více věřitelů a její splatné závazky jsou vyšší než její majetek. Tyto situace ani nemusejí nastat současně; v daném případě je však z citovaných pasáží konkursního návrhu zřejmé, že navrhuje dlužník má dokonce oba alternativní atributy úpadce. Totéž ostatně potvrzuje i obsah listin, kterými dlužník k výzvě soudu podáním z 11. 11. 1996 uvedl svůj návrh v soulad s ustanovením § 4 odst. 3 zákona o konkursu a vyrovnání. Z nich je patrné, že dlužník na jedné straně má několik desítek věřitelů s dospělými nároky ve výši nejméně 6 miliónů Kč, na druhé straně však má také zboží asi za 70 tisíc Kč a peníze (těch jen 1627,50 Kč), jakož i pohledávky ve výši přesahující 2 milióny Kč.

Je tedy zřejmé, že navrhuje dlužník v této věci skutečně je v úpadku (§ 1 odst. 2, 3 zákona o konkursu a vyrovnání) a je na místě jeho majetkové poměry uspořádat konkursem (§ 1 odst. 1 téhož zákona), aniž by tomuto procesnímu postupu bránila jeho úplná nemajetnost (v takovém případě by bylo nutno konkursní návrh zamítnout - § 12a odst. 3 téhož zákona), když úplný majetek dlužníků je naopak - se započtením pohledávek - dosti značný.

Nutno konstatovat, že dlužníkův jednatel postupoval zcela správně a v souladu s ustanovením § 68 zákona o konkursu a vyrovnání, když návrh podal; opačným postupem by totiž založil svoji osobní odpovědnost vůči věřitelům (odst. 2 téhož ustanovení). Na druhé straně však dlužníkův jednatel už nebyl schopen zaplatit předepsanou zálohu na náklady konkursu, ač k tomu soudem byl vyzván (§ 5 zákona o konkursu a vyrovnání); vysvětlil, že "naš bankovní účet je v mínusu a veškeré platby, které od našich dlužníků na něj dojdou, jsou okamžitě započítány na tento dluh".

Podle názoru soudu tento nedostatek nicméně nebrání tomu, aby dlužníkovu podání bylo věcně vyhověno. Nemá-li totiž navrhuje dlužník momentálně k dispozici požadovanou hotovost, aniž by však byl zcela nemajetný ve smyslu ustanovení § 12a odst. 3 zákona o konkursu a vyrovnání, neznámá to, že by musel být - proti své vůli - už navždy zapsán v obchodním rejstříku, když jeho alespoň částečné vyrovnání s věřiteli a následnou k výmazu vedoucí likvidaci nelze provést jinak než právě konkursem. Zákon, začleniv institut zálohy na náklady řízení do novelizace konkursního zákona, sledoval (podle důvodové zprávy) úplně jiný a přitom žádoucí cíl: umožnit konkurs i v případě, že finanční prostředky, nezbytné k jeho realizaci, nejsou operativně k dispozici v konkursní podstatě, z níž se jinak procesní náklady hradí (§ 31 odst. 2 zákona o konkursu a vyrovnání). Proto povinnost skládat zálohu, a to včetně důsledku, že řízení bude zastaveno, jestliže záloha na náklady konkursu nebude zaplacená úplně a včas (§ 5 odst. 2 zákona o konkursu a vyrovnání), zatěžuje především navrhovatele - věřitele, jenž navíc na rozdíl od dlužníka nebývá v úpadkové hospodářské situaci; od navrhovatele - dlužníka lze sice zálohu podle okolností požadovat také, avšak jeho neschopnost ji okamžitě složit nemůže bez dalšího bránit pokračování v řízení.

Proto tedy soud má za to, že prohlášení navrhovatelova konkursu nestojí v cestě ani zákonná překážka úplné nemajetnosti, ani překážka jiná (např. § 12a odst. 2, § 67c odst. 1, § 67d zákona o konkursu a vyrovnání). Navrhující dlužník neinicioval ani povolení ochranné lhůty (v uvedených souvislostech k tomu ostatně není oprávněn - § 5a odst. 1 téhož zákona), ani vyrovnání (§ 46 odst. 1 téhož zákona). Byl proto dlužníkův konkursní návrh shledán věcně důvodným a po právu; soud pak použil ustanovení § 12a odst. 1 zákona o konkursu a vyrovnání.